

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/128/2023
Identifikačné číslo spisu:	8720203820
Dátum vydania rozhodnutia:	27.02.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8720203820.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu P. X., narodeného XX. P. XXXX, W., K. XXX/X, prechodne bytom Č. N. C., D. XX/X, zastúpeného Mgr. Petrom Arendackým, advokátom, Bratislava, Železničarska 13, proti žalovanej Union poisťovňa, a. s., Bratislava, Karadžičova 10, IČO: 31 322 051, o zaplatenie 591,83 € a 6 100 CZK s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 20Csp/3/2021, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 7. februára 2023 sp. zn. 1CoCsp/29/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovanej n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 1. júna 2021 č. k. 20Csp/3/2021-97 žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal uloženia žalovanej povinnosti zaplatiť mu sumu 591,83 € a 6 100 CZK s príslušenstvom, zamietol (výrok I.) a o trovách konania rozhodol tak, že žalovanej voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.). V odôvodnení rozsudku (v bode 3.) podrobne uviedol, z akého dôvodu neakceptoval žalobcovu žiadosť o odročenie pojednávania. Konštatoval, že: „Na deň 1.6.2021 súd nariadil pojednávanie s tým, že žalobca súdu dňa 31.5.2021 o 8,15 hod. (č. l. 84) doručil prostredníctvom elektronickej pošty žiadosť o odročenie pojednávania s tým, že bol pozitívne testovaný na ochorenie Covid-19. Totožná správa bola súdu doručená elektronickou poštou dňa 31.5.2021 o 8,30 hod. (č. l. 85) s tým, že ospravedlnenie a výsledky testu žalobca súdu zašle v priebehu týždňa. Následne toho istého dňa 31.5.2021 o 8,43 hod. (č. l. 86) žalobca súdu zaslal ďalšiu správu elektronickou poštou s tým, že v prílohe zasiela potvrdenie o vykonaní testu na ochorenie Covid-19. Nakoľko z dostupnej internetovej prezentácie súd zistil, že odberné miesto označené v predložennom potvrdení má otváracie hodiny až od 9,00 hod. a žalobcom predložené potvrdenie o vykonaní testu bolo vyplnené nesprávne, súd kontaktoval odberné miesto, na ktorom mal byť predložený test vykonaný s tým, že prevádzkovateľ odberného miesta Cod SPV 8, s.r.o., so sídlom Nitra, Štefánikova 9, poprel pravosť potvrdenia o teste a súčasne uviedol, že dňa 31.5.2021 sa žalobca na testovaní nezúčastnil (č. l. 88). Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd žiadosť

o odročenie pojednávania neakceptoval a vo veci vykonal pojednávania vo vytýčenom termíne“.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej tiež len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie len „nižšie súdy“) rozsudkom zo 7. februára 2023 sp. zn. 1CoCsp/29/2022 na odvolanie žalobcu rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 aj 2 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „CSP“) potvrdil a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %.

3. K námietke žalobcu, že súd (prvej inštancie) neakceptoval jeho ospravedlnenie dňa 31. mája 2021 (hoci sa v tento deň necítil dobre, preto z opatrnosti súdu zaslal ospravedlnenie) bez toho, aby ho informoval, že predložené ospravedlnenie nebude akceptovať a pojednával v jeho neprítomnosti (čím mu znemožnil konať pred súdom) uviedol, že v prípade pojednávania bez prítomnosti strany, a to za podmienok predpokladaných zákonom, nemôže dôjsť k porušeniu práva strany na spravodlivý proces a zároveň nie je porušená ani zásada kontradiktórnosti sporového konania, keď ustanovenie § 183 CSP umožňuje súdu konať v dôvodných prípadoch v neprítomnosti strán. Dôvodil, že pokiaľ teda súd prvej inštancie vec na pojednávaní prejednal a vo veci samej rozhodol, neodňal tým žalobcovi možnosť konať pred súdom, nakoľko sa tejto možnosti zbavil sám tým, že súdu predložil nepravdivé informácie, že dňa 31. mája 2021 bol pozitívne testovaný na ochorenie COVID-19. Konštatoval, že neobstojí ani námietka žalobcu, že súd mu neoznámil, že jeho žiadosti o odročenie pojednávania nevyhoveli, pretože skutočnosť, že žalobca dňa 31. mája 2021 na ochorenie COVID-19 testovaný nebol, sa súd dozvedel až nasledujúci deň (1. júna 2021, t. j. v deň pojednávania). Navyše je nemysliteľné, aby žalobca namietal skutočnosť, že mu nebolo oznámené, že jeho žiadosti o odročenie pojednávania nebolo vyhovené, ak snahou žalobcu bolo dosiahnuť odročenie pojednávania, a to aj za cenu uvedenia nepravdivých informácií. Mal teda za to, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď vec prejednal v neprítomnosti žalobcu, rešpektujúc zásadu hospodárnosti konania, pretože dôvod pre odročenie pojednávania neexistoval, pričom boli naplnené všetky zákonné podmienky aj pre vyhlásenie meritórneho rozhodnutia, a okresný súd teda svojím postupom neznemožnil realizáciu procesných práv žalobcu, ktoré mu CSP priznáva.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP. V dovolaní namietal, že k výskytu vytýkanej vady tzv. zmätočnosti došlo tým, že súd prvej inštancie nevyhoveli jeho návrhu na odročenie pojednávania v prejednávanej veci, hoci z § 183 ods. 4 CSP vyplýva, že súd je povinný bez výnimky a vždy bezodkladne oznámiť sporovej strane, ktorej návrh na odročenie pojednávania neakceptuje, túto skutočnosť, resp. skutočnosť, že pojednávania sa uskutoční. Argumentoval, že spoliehajúc sa na plnenie si povinností zo strany súdu sa mohol domnievať a aj sa domnieval, že jeho návrhu na odročenie pojednávania bolo vyhovené, keďže povinnosť podľa § 183 ods. 4 CSP zaťažuje súd v prípade, kedy návrhu vyhovené nebolo. Mal za to, že kým nepríde sporovej strane oznámenie v zmysle § 183 ods. 4 CSP, môže sa táto oprávnenie domnievať, že jej návrhu na odročenie pojednávania bolo vyhovené. Navyše jeho žiadosť o odročenie pojednávania obsahovala elektronickú adresu, na ktorú ho bolo možné upovedomiť o rozhodnutí o jeho návrhu (keďže i samotná žiadosť bola podaná z takejto elektronickej adresy). Bol toho názoru, že pri zachovaní dvojínštančnosti konania bolo jedinou možnou nápravou zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie odvolacím súdom, k čomu však nedošlo. Odvolací súd sa nepokúsil napraviť pochybenie súdu prvej inštancie ani tým, že by vo veci nariadil pojednávania, zopakoval dokazovanie a dal žalobcovi priestor vyjadriť sa k veci samej a navrhnuť vykonanie dôkazov. Mimoriadna závažnosť zásahu do práva žalobcu spôsobeného súdom vyplýva aj z rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý za dôvod zrušenia rozsudku odvolacieho súdu považuje aj znemožnenie účasti sporovej strany na verejnom vyhlásení rozsudku (1Cdo/120/2009, R 14/2010). Uviedol, že § 184 ods. 2 CSP dáva súdu návod na to, aby aj bez preukázania tvrdených dôvodov a ich dôležitosti žiadosti o odročenie pojednávania vyhovel. Mal za to, že v tomto prípade mu nižšie súdy neposkytli príležitosť existenciu a dôležitosť dôvodu pre odročenie riadne preukázať, t. j. či nedošlo pri vedení evidencie k účelovej manipulácii, neúmyselnému pochybeniu, relevantnosti e-mailovej adresy i oprávnenosti osoby, ktorá poskytla tieto informácie. Navyše v spise sa nenachádzal žiaden záznam o tom, že by takéto zisťovanie bolo vykonané. V neposlednom rade poukázal na skutočnosť, že tvrdenú informáciu od odberného miesta súd obdržal až o 9,14 hod., teda počas pojednávania, pričom rozhodnúť o návrhu na odročenie pojednávania bol povinný

už pred jeho začatím, a to aj v prípade, ak mal o návrhu pochybnosti. Z povahy vecí, pri dodržaní procesných povinností súdu a najmä ochrane práva sporových strán na spravodlivý proces, nie je podľa názoru dovolateľa možné založiť rozhodnutie o návrhu na odročenie pojednávania (doručenom s dostatočným predstihom pred pojednávaním) na skutočnostiach, ktoré vyšli najavo až počas pojednávania. Navrhol zrušiť rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

5. Žalovaná navrhla dovolanie odmietnuť, keď toto podľa nej nie je dôvodné a ona rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za vecne a právne správne.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu), v ktorej neprospech bolo napádané rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP, časť vety pred bodkočiarkou) a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť (vo všeobecnosti) taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

10. Pre naplnenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch znakov, ktorými sú: 1/ nesprávny procesný postup súdu, 2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil strane realizovať jej patriace procesné práva a zároveň 3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Pod pojmom nesprávny procesný postup je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorý je v rozpore so zákonom. Aby bola daná prípustnosť dovolania, musí súd svojim nesprávnym procesným postupom znemožniť strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, ktoré jej priznáva zákon. Medzi tieto procesné práva patria v zmysle judikatúry najvyššieho súdu, napr.: právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom, právo nazerat' do spisu a robiť si z neho výpisky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a ku všetkým vykonaným dôkazom, právo byť predvolaný na súdne pojednávanie, právo strany konať pred súdom vo svojom materinskom jazyku, alebo v jazyku, ktorému rozumie, právo na to, aby bol strane rozsudok doručený do vlastných rúk. Naopak medzi tieto práva nepatrí právo strany sporu na to, aby súd akceptoval jej procesné návrhy, aby súd rozhodol v súlade s predstavami strany sporu, alebo aby súd odôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu (tu pozri napr. 2Cdo/105/2018, 5Obdo/17/2020).

12. Právo strany sporu, aby jej vec bola prejednaná verejne a v jej prítomnosti, zaručené v čl. 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), nemožno chápať tak, že by súd nemohol (vôbec) konať a rozhodnúť v jej neprítomnosti, ale tak, že súd je povinný strane poskytnúť priestor na uplatnenie tohto práva. Uvedená požiadavka je vyjadrená predovšetkým v ustanovení § 178 ods. 2 CSP, ktoré súdu ukladá predvolať stranu sporu alebo jej zástupcu na pojednávanie tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať. Strana sa pritom na pojednávanie predvolá len vtedy, ak je nevyhnutné vykonať jej výsluch, inak predvolá súd len jej zástupcu (§ 195 ods. 1 a 2 a § 178 ods. 1 CSP).

13. K odročeniu pojednávania je možné pristúpiť aj na návrh strany sporu alebo jej zástupcu. Aj v takom prípade ale platí, že odročenie pojednávania prichádza do úvahy len z dôležitého dôvodu, t. j. ak sa strana sporu alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôžu dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo požadovať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť. Posúdenie dôležitosti dôvodu na odročenie termínu pojednávania posudzuje súd podľa konkrétnych okolností prípadu a môže ich preveriť len zo skutočností, ktoré sú mu známe v čase posudzovania žiadosti o odročenie termínu pojednávania (tu pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, komentár k § 183).

14. Aktuálna právna úprava civilného procesu odročovanie pojednávania spája so sprísnenými podmienkami a výnimočnosťou odročovania, prostredníctvom reštriktívneho výkladu § 179 CSP (pojednávanie vedie súd tak, aby sa mohlo rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania a účel tohto zákona). Ambíciou takejto úpravy je výrazne zredukovať aplikačné problémy súvisiace s dĺžkou súdnych konaní a tým prispieť k naplneniu princípu procesnej ekonomie.

15. Odročenie pojednávania podľa CSP je viazané nielen na existenciu dôležitého dôvodu u strany alebo jej zástupcu, ale (kumulatívne) aj na nemožnosť spravodlivo od nich žiadať, aby sa nechali zastúpiť. Ak je dôvodom odročenia nepriaznivý zdravotný stav strany, možno vždy spravodlivo žiadať, aby bola zastúpená na ďalšom nariadenom pojednávaní inou osobou (§ 183 ods. 1, 2 CSP). Dôvod odročenia pojednávania je strana povinná súdu oznámiť bezodkladne (§ 183 ods. 3 CSP). Ak súd zistí, že stranou uvedený dôvod na odročenie pojednávania nie je dôležitý, bezodkladne o tom upovedomí stranu, ktorá odročenie navrhla. Strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, je povinná uviesť telefónne číslo alebo elektronickú adresu, na ktorú ju možno upovedomiť o rozhodnutí súdu o jej návrhu na odročenie pojednávania (§ 183 ods. 4 CSP).

16. Ak je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav strany sporu alebo jeho zástupcu, návrh na odročenie pojednávania musí obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na pojednávaní. Za takéto vyjadrenie sa považuje vyjadrenie ošetrojúceho lekára na lekárskom potvrdení, že daná osoba trpí nepriaznivým zdravotným stavom. Na preukázanie zlyhania zdravotného stavu znemožňujúceho osobnú účasť na súdnom pojednávaní nemusí byť vystavený doklad o práceneschopnosti, ale postačuje akékoľvek dôveryhodné lekárske potvrdenie preukazujúce takú závažnosť zdravotného stavu, pre ktorú sa konkrétna fyzická osoba skutočne nemôže dostaviť na súd a pojednávanie absolvovať. Uvedenú interpretáciu aproboval (vo svojom rozhodnutí I ÚS 226/2018) aj Ústavný súd SR.

17. Najvyšší súd už vo svojej staršej judikatúre uviedol, že dôležitosť dôvodov, ktorými účastník odôvodňuje žiadosť o odročenie pojednávania, ako aj včasnosť ich uplatnenia (§ 101 ods. 2 a § 119 ods. 1 a 2 OSP, t. j. Občianskeho súdneho poriadku - zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, účinného do 30. júna 2016 vrátane) posudzuje súd podľa konkrétnych okolností prípadu a môže ich preveriť len zo skutočností, ktoré sú mu známe v čase posudzovania žiadosti o odročenie pojednávania. Aj keď účastník konania (dnes i strana) vo svojej žiadosti uvedie dôvod, inak spôsobilý viesť k záveru o odročení pojednávania, nie je súd vždy povinný takýto dôvod akceptovať, a to najmä vtedy, ak je účastníkom konania uplatnený k procesnej obštrukcii s cieľom bezdôvodného predlžovania občianskeho súdneho konania (1Obo/19/2014).

18. V prejednávanej veci zo spisu vyplýva, že žalobca deň pred nariadeným pojednávaním, t. j. 31. mája 2021 o 8.15 hod., e-mailom adresovaným podateľni a infocentru súdu prvej inštancie, zaslal žiadosť o odročenie pojednávania z dôvodu pozitívneho Covid testu. Súčasťou takejto žiadosti urobil aj oznam, že ospravedlnenie spolu s testom zašle súdu v priebehu tohto týždňa a hoci v rámci žiadosti neuviedol telefónne číslo, na ktorom by ho bolo možné upovedomiť o rozhodnutí o jeho návrhu na odročenie pojednávania, z jeho obsahu bola zrejme žalobcom zjavne používaná elektronická adresa P.E. (z ktorej v rovnaký deň ako žiadosť a to o 8.43 hod., teda 28 minút po žiadosti bolo súdu doposlané potvrdenie o vykonaní testu s pozitívnym výsledkom na ochorenie COVID-19, v tejto súvislosti porovnaj č. l. 84 a 85 spisu, ako aj jeho súčasť medzi dnešnými č. l. 85 a 86, opatrenú číslom listu 86a /?/). Súd prvej inštancie z dôvodu pochybnosti o dôveryhodnosti ospravedlnenia prakticky obratom e-mailom (v ten istý deň o 8.52 hod.) na základe skoršieho telefonického rozhovoru (obsahom spisu inak nepodchyteného) požiadal o preverenie tohto testu Tím CovidTestNitra.sk, ktorý mu 1. júna 2021 o 9.14 hod., teda v deň pojednávania a za riadneho chodu vecí až po jeho začatí (v jeho priebehu) rovnako e-mailom potvrdil jeho pochybnosti oznámením v znení: „... Vami zaslaný certifikát s vyznačením pozitívnej osoby P. X. je sfaľovaný. Tento človek nebol 31.05.2021 na odberovom mieste a ani sa nám nepodarilo dohľadať či a kedy na odbere bol. Pracovisko s prevádzkovateľom Cod SPV 8 je naše a je súčasťou CovidTestNitra.sk a pečiatka je rovnaká ako naša.“ (č. l. 88). Z obsahu spisu potom nad rámec už uvedeného vyplýva aj to, že sudca súdu prvej inštancie ešte pred rozhodnutím sa pre ďalší postup (t. j. pred vyhlásením uznesenia o pojednávaní v neprítomnosti žalobcu) pri oboznamovaní podmienok uskutočnenia pojednávania oboznámil (o. i.) aj obsah oznámenia zhora (ktoré mu tak už v čase rozhodovania sa, či pojednávanie odročí, bolo známe a toto nasvedčovalo s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou neskoršiemu než v úvode zápisnice uvedenému časovému údaju začatia pojednávania - tu napokon porovnaj časť zápisnice o pojednávaní na č. l. 94 a 94 p. v.).

19. V okolnostiach posudzovaného prípadu je dovolací súd toho názoru, že postup súdu prvej inštancie neodporoval zneniu ustanovenia § 183 CSP. Žalobcovi bolo predvolanie na termín pojednávania 1. júna 2021 o 9.00 hod. doručené dňa 7. mája 2021, teda v dostatočnom predstihu v súlade s ustanovením § 178 ods. 2 CSP, aby sa mohol pripraviť na predmetné pojednávanie, prípadne si zabezpečiť právne zastúpenie. Žalobca deň pred nariadeným pojednávaním doručil súdu žiadosť o odročenie pojednávania, ktorú odôvodnil zlým zdravotným stavom (principiálne dôležitý dôvodom), na preukázanie ktorého ale predložil súdu potvrdenie o vykonaní testu na ochorenie COVID-19, o pravosti ktorého mal súd pochybnosti.

20. Dovolací súd opätovne uvádza, že povinnosťou súdu je postupovať v konaní tak, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá (čl. 17 Základných princípov CSP) a zároveň je jeho oprávnením odmietnuť a sankcionovať procesné úkony, ktoré zjavne slúžia na zneužitie práva alebo na svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, prípadne vedú k nedôvodným prieťahom v konaní (čl. 5 Základných princípov CSP).

21. Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že súd riadiaci sa (o. i.) aj čl. 5 a čl. 17 Základných princípov CSP nie je povinný akceptovať akékoľvek ospravedlnenie neúčasti strany sporu na nariadenom pojednávaní. Na to, aby súd mohol odročiť pojednávanie z dôležitého dôvodu, bol žalobca (strana sporu) povinný predložiť súdu dôveryhodné lekárske potvrdenie (preukazujúce tvrdený dôvod odročenia - v tomto prípade zlý zdravotný stav). Žalobca však v tomto prípade takéto dôveryhodné lekárske potvrdenie súdu (ani tolerovateľnú alternatívu k nemu v podobe pravdivého testu o pozitívnom teste na ochorenie nepochybne vysoko nákazlivým a život aj zdravie iných osôb ohrozujúcim ochorením) nepredložil.

22. Neuznanie dôvodov pre odročenie pojednávania, rozhodnutie o uskutočnení pojednávania bez prítomnosti žiadateľa odročenia a následné pojednávanie a meritórne rozhodnutie vo veci nemožno považovať za vadu konania, v dôsledku ktorej bola strane odňatá možnosť konať pred súdom. To, či došlo k splneniu povinnosti upovedomiť žiadateľa odročenia o spôsobe naloženia s jeho žiadosťou a či vôbec bolo namieste na splnení takejto povinnosti trvať, treba posudzovať vždy podľa okolností konkrétneho prípadu a úmerne časovému priestoru na to vytvorenému, samozrejme v záujme čo

najrýchlejšej a najúčinnnejšej ochrany práv a aj eliminovania možnosti, aby dôsledným trvaním na naplnení lítery zákona došlo (fakticky) k úspechu žiadosti i tam, kde na to neboli podmienky. Práve uvedené možno zjednodušene vyjadriť tiež tak, že ak by súd napriek zisteniu neexistencie žiadateľom tvrdeného dôležitého dôvodu odročenia pojednávania už nemal možnosť žiadateľa upovedomiť o nevyhovení jeho žiadosti s časovým predstihom pred pojednávaním, umožňujúcim tomuto adekvátne zareagovať a na pojednávanie sa prípadne dostaviť a aj v takomto prípade by malo byť jedinou alternatívou k nemožnosti učiniť zadosť upovedomovacej povinnosti vyhovieť žiadosti o odročenie, zákonná úprava rozlišujúca medzi dôvodmi dôležitými a inými (explicitne) a aj medzi existujúcimi a neexistujúcimi (implicitne) by bola zbavená jej reálneho obsahu a formálne plnenie na bezvýnimčnom plnení si povinností súdu by bolo povýšené nad jej materiálny cieľ. Ak výsledkom šetrenia súdu zameraného na odstránenie pochybností o existencii tvrdeného dôvodu odročenia pojednávania, resp. o jeho dôležitosti bude potvrdenie existencie dôvodu, resp. jeho dôležitosti, súd bude mať dostatočný podklad na vyhovieť žiadosti a žiadateľ odročenia sa o tom spravidla dozvie z predvolania na ďalšie pojednávanie. Ak ale pôjde o prípad opačný (ako i v tentoraz prejednávanej veci), podľa názoru dovolacieho súdu strana sporu žiadajúca odročenie pojednávania z dôvodu, ktorý sa ešte pred rozhodnutím o jej žiadosti ukáže nepravdivým (neexistujúcim), musí niesť riziká spojené s takýmto postupom (počnúc nepotrebnosťou jej upovedomenia o nevyhovení žiadosti podľa § 183 ods. 4 CSP, ktoré sa vyžaduje len pri nedôležitosti dôvodu a nie aj pri jeho neexistencii, a končiac prejednaním veci v jej neprítomnosti bez možnosti neskôr účinne namietat' porušenie procesných práv, tobôž nie v miere porušujúcej právo na spravodlivý proces).

23. Nad rámec práve uvedeného žiadúce je ešte dodať, že aj keby postup súdu prvej inštancie mal byť vybočením z vytýčených medzí, vytýkaná vada sa „nepreniesla“ do ďalšieho priebehu konania a najmä nie do postupu súdu, ktorého rozhodnutie tvorí primárny predmet dovolacieho prieskumu. Žalobca mal totiž možnosť podať proti rozsudku súdu prvého stupňa odvolanie (t. j. mal vplyv na ďalší postup konania), čo aj využil a o podanom odvolaní rozhodol odvolací súd, ktorý potvrdil názor súdu prvej inštancie a v potvrdzujúcom rozhodnutí iba vyjadril svoj právny názor, čo však nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom, zvlášť ak odvolací súd sa s otázkou namietaného porušenia procesných práv odvolateľa a neskoršieho dovolateľa dostatočným spôsobom vysporiadal (v bode 3. odôvodnenia napádaného rozsudku).

24. Dovolací súd so zreteľom k všetkým vyššie priblíženým úvahám preto dospel k záveru, že správnym bol postup súdu prvej inštancie, ktorý žiadosti o odročenie pojednávania nevyhovel, a to z dôvodu nepreukázania naplnenia zákonných predpokladov na odročenie pojednávania z dôležitých dôvodov (§ 183 ods. 1 CSP). Absencia upovedomenia žalobcu o nevyhovení jeho žiadosti o odročenie pojednávania zo strany súdu v čase, v ktorom by ani upovedomenie nebolo spôsobilé žalobcovi prinavrátiť možnosť rozhodnúť sa pre účasť na pojednávaní, bola potom logickým dôsledkom podstúpenia rizika znášaného stranou sporu, ktoré sa jej v tomto prípade nevyplatilo (avšak bez možnosti to následne účinne namietat').

25. Nutné bolo preto dospieť i k záveru, že žalobca neopodstatnene namietal, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) CSP]. Žalobca tak neopodstatnene uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP, preto dovolací súd jeho dovolanie podľa § 447 písm. c) CSP ako procesne neprípustné odmietol.

26. Najvyšší súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.